19. DEC. 1924

EGYES SZÁM ÁRA 3 LEI; BUKARESTBEN 3 LEI 56 BANI.

Oradea-Mare (Nagyvárad) 1924. Péntek, augusztus 22. Ötvenharmadik évfolyam, 190. szám.

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NANDOR Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

A Ruhr-kiürités határidejét megröviditik

Hir szerint Herriot magánbeszélgetésben biztositotta a londoni értekezleten résztvett szövetséges kiküldötteket, hogy nem szándékozik a Ruhr-vidék megszállását még egy évig fentartani, azonban nem mehet bele a németek kérésének elfogadásába, mert ezt politikailag kiaknáznák ellene és olyan szinben tüntetnék fel, mintha a németek győzelme lenne a franciák fölött. Más oldalról beszélik, hogy magánuton az olaszok is unszolták a francia miniszterelnököt, üritse ki minél előbb a Ruhr-vidéket, minthogy az egész megoldás mindaddig veszedelemben forog, **amig egyetlen francia katona áll német földön.**

A német demokrata párt választmánya Oeser és Hamm miniszterek beszámolója után állást foglal a londoni megállapodás dolgában. Mint a Vossische Zeitung jelenti, valamennyi szónok egyértelmüen azt hangoztatta, hogy ha a megállapodás több kivánságot nem is teljesit, mégis nagy haladást jelent s minden erővel azon kell lenni, hogy a londoni határozatokat a német népképviselet elfogadja. A többi párt magatartásáról a lapok közleményeiből annyit lehet megállapitani, hogy a német néppárt, a centrum, a bajor néppárt és a szociáldemokrata párt is alkalmasint hozzájárulnak a londoni megállapodáshoz, mi a birodalmi gyülésben a szavazattöbbséget jelentené. Hogy megkapja-e a kormány a kétharmad többséget, az a német nemzetiek magatartásától függ. A német nemzeti néppárt értekezlete, a melyen a párt állásfoglalásáról döntenek, csütörtökön délután lesz.

Berlinből jelentik: A Reichstag külügyi bizottsága megvitatta a londoni konferencia eredményeit. A bizottság elnöke, Müller szocialista köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek és minisztereknek. Rajta kivül Marx, Stresemann és Luther beszéltek még. A Reichstag pénteken ujból ülésezik, a miniszterek nyilatkozatait várják. A nagy politikai vita hétfőn kezdődik.

A Daily Telegraph ugy értesül, hogy Marx Herriotnak azt javasolta, hogy a megszállt területekről uj ideiglenes közigazgatási szabályzatot készitsenek, mely jobban respektálja a német felségjogokat és a lakosság jogait.

Londoni értesülések szerint Mussolini és Theunis nem vesznek részt a népszövetség ülésén. Macdonald huszonhatodikán Genfbe megy, hogy tájékozódjék a Népszövetség folyó ügyeiről.

Berlinből táviratozzák: Dawes tábornok a londoni német delegáció vezetőjéhez, Marx kancellárhoz táviratot intézett, amelyben szerencsekivánatait fejezi ki a londoni konferencia sikeres befejezése alkalmából. A birodalmi kancellár választáviratban köszönte meg Dawes tábornok figyelmességét.

Dawes tábornok és György angol király ezenkivül Macdonaldhoz, mint a konferencia elnökéhez is intéztek üdvözlő táviratot és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a Dawes-féle tervezet keresztülvitele biztositva van.

„Los von Rom"

Dr Bjelik Imre püspök az elszakadási mozgalomról s a konkordátumról. Az erdélyi katholikusok és iskolaiknak sorsa

A Hamburger Nachrichten, a háboru előtti időkben külpolitikailag számottevő német lap egy legutóbbi számában Los von Rom Bewegung unter den Ungarn Neurumenicus — Elszakadási mozgalom Rómától Ujrománia magyarjai között cimü cikkében rámutat arra, hogy a Vatikán Nagyrománia határait francia értelemben kivánja konszolidálni. A diplomáciai összeköttetés s a konkordátum érdekében feláldozza már most az ezeresztendős erdélyi latin egyház érdekeit. A Vatikán beleegyezésével vette el a kormány a latin püspökségek, sőt a gör. kath. püspökségek birtokait, bár az utóbbiaknak különböző cimeken visszaadott nagyobb területeket, igy dr Frentiu Valér nagyváradi gör. kath. püspök kezelésében 10.000 hold erdőséget hagyott meg kitermelésre s a többi részben a püspökségé a haszonvétel. A Vatikánnak nem volt vétója az erdélyi Státus birtokainak kisajátitása ellen. Az erdélyi katholikusoknak rosszul esett, hogy a magyar kolostor-iskolát s a magyar árvaházat elrománositották a Szentszék rendelkezésével, az árvaházat pedig egyenesen a gör. keleti egyháznak adták át. A Vatikán a kolozsvári minoriták birtokait, templomát és kolostorát a balázsfalvi gör. katholikus érsekségnek adta át, hivatkozással arra, hogy a pápa valamennyi kolostornak legfőbb ura és tulajdonosa. A Szentszék eljárására a legbuzgóbb hivek is alig találnak mentséget. A lap azzal fejezi be cikkét, hogy a pápa a katholicizmus érdekében jobb tanácsadókkal vétethetné magát körül s az itteni viszonyok ismeretének teljes hiánya lehet az oka annak, hogy ezeresztendős értékek kockára kerülnek.

Ezzel kapcsolatban a világsajtóban a Szentszék és a román kormány között folyó konkordátum tárgyalásokról különböző hirek terjedtek el s több konkordátum-tervezet látott napvilágot. A bukaresti sajtó jórészt a vészhirek olvasására nyomást gyakorol a kormányra, hogy a konkordátum-tervezetet vegye revizió alá, mert az orthodox egyház féltékenyen őrzi privilegizált helyzetét s természetesen kellemetlenül érintik a megjelent hirek.

Miről van szó? A terianoni uj alakulás után változatlanul megmaradtak az egyházmegyei keretek s ezeket nem rendezték. Régebben is megtörtént, hogy a politikai határok nem fedték mindig a politikai kereteket. A breslaui egyházmegye részben osztrák, részben német területen fekszik s Breslauból kormányoztak, jóllehet a javadalmak jórésze osztrák területen fekszik. Ilyen volt a muraközi paróchia, amely Magyarország területén feküdt, de a zágrábi egyházmegyéhez tartozott. A szatmári egyházmegyéből a székhely s nagyrésze a területnek Romániában van. 12 plébánia Magyarországra esik, a nagyváradi egyházmegye Romániában van, de felerésze — lélekszám szerint — magyar területre esik. A csanádi egyházmegyének kis része esik Magyarországra, a többi Romániában van. A katholikus hivők érdeke, hogy az egyházmegyék integritása maradjon meg, még úgy is, hogy a magyar területre eső részen romániai püspökök kormányozzanak.

A Nagyvárad annak idején közölte a konkordátum tárgyalásokkal kapcsolatosan felmerült tervezeteket. A legutóbbi tervezet, amelyet Banu miniszter vitt Rómába, az volt, *hogy a nagyváradi, szatmári és csanádi egyházmegyéknek Romániában levő részeiből egy püspökséget alakitsanak Nagyvárad székhellyel.* A hajdudorogi gör. kath. püspökségnek 10 plébániáját s az erdélyi vikáriátus 47 plébániáját is egyik erdélyi püspökség alá helyezik s az erdélyi katholikusok igy két nagykiterjedésü, több mint százezer négyzetkilométeres nagyságu egyházmegyébe kerülnek: a nagyváradi és az erdélyi püspök joghatósága alá. Az erdélyi, nagyváradi és csanádi püspökségeknek a kalocsai érsekség alá rendelése megszünnék s az érsekség Bukarestben lenne, amelyeknek a két római kath. püspökséget, a jassii püspökséget rendelnék alá. A gör. katholikusok két uj püspökséget kapnának. Felmerült az a terv, hogy a római katholikus csonkapüspökségek egyesitése után egy székesegyházat az orthodox, egyet pedig a gör. kath. egyház venne át. A katholikusok kivánsága az, hogy az alapitványi birtokokat tartsák fenn a maguk egészében, ha a földreform révén kisajátitották volna, a kártalanitás a teljes forgalmi értékben történjék, az egyházi birtokokat ne egyesitsék, tartsák meg teljes egészében az erdélyi státust s a hajdudorogi vikariátust tlarin szertartásu püspök alá rendeljék.

Az európai sajtóban elterjedt ezen hirekre vonatkozólag megkérdeztük dr Bjelik Imre nagyváradi püspököt aki az átmeneti időben bölcs előrelátással vezette a katholicizmus ügyeit. A következőket mondta:

— A konkordátumról, mondotta a püspök, sok közlemény jelent meg, de az mind csak tervezet, a hivatalos szöveget senki se ismeri. E tekintetben dr Frentiu Valér gör. kath. püspök is nyilatkozott már a Nagyvárad-ban s kijelentette, hogy ezek a tervezetek változnak s megbeszélés alatt állanak. Én magam is beszéltem Lepadatu Sándor miniszterrel, de ő sem adott kimeritő információt a konkordátum anyagáról. Csak a Szentszék és a kormány ismeri a végleges szöveget.

A nagyváradi püspökség sorsáról még mitsem tudunk, de a katholikus közvélemény nyugodt lehet, hogy *megtettem kellő időben mindent illetékes helyen, hogy az egyházmegyét megmentsem a beolvadástól.* S mert tudom, hogy a politikusok és kormányférfiak hosszu és részletes memorandumok elolvasására nem vállalkoznak, röviden, nyiltan, katonásan, jól megindokol-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tam, tényekkel bizonyitottam már nehány felterjesztésben rámutattam a kormány előtt, térképekkel is illusztrálva. *hogy ha nem volna meg a nagyváradi püspökség, meg kellene szervezni a hivők nyugalma, a rend, a konszolidáció érdekében.* Egyelőre még nincs döntés az egybeolvasztás ügyében, de bizonyos, hogy a szántóföldeket már átvette az állam tőlünk s nekünk, *akiknek 130.000 hold erdőségünk volt, 750 holdból kell ellátnunk intézményeinket* s megtörtént, hogy *fát kellett vennünk*, hogy iskoláinkban s jótékony intézményeinkben az ellátás ne akadjon fenn. A vallás és tanulmányi alapot is átvette az állam abból, mint a Nagyvárad-ban olvastam, már ki is utalt 3 milliót, de nem nekünk, *mi még semmit sem kaptunk belőle.*

Ami a Rómától való elszakadási mozgalmat illeti, kijelentem, hogy *ilyen mozgalomról nem tudok.* A nem érdekelt külföld lapjai ugyan nagy rokonszenvvel kisérik az erdélyi római katholikus egyház virágzó intézményeinek s iskoláinknak sorsát, de az elszakadási mozgalom a jelzett okokból egyelőre nem indult meg. Ha azonban erkölcsi és anyagi birtokállományainkat nem biztositják s a feldarabolt katholicizmus veszedelembe jut, a helyzet alkalmas lesz arra, hogy agitáció tárgyává fajuljon s félő, hogy izgatási anyaggá használják fel. Spero meliora...

A kereskedők és iparosok bérleteiről

Irta: **Dr Zoltán Károly** ügyvéd, a „Bérlők Szövetségének" főtitkára

Pár hónappal ezelőtt lezajlott a lakások és egyéb bérletek körüli vita, mely annak idején élénken szembeállitotta a bérlők és háztulajdonosok társadalmát. A vita eredményeképpen mindkét tábor azzal vonult vissza a harc szinteréről, hogy a lakások 1927 május 1-ig maradnak stabilok, mig az „egyéb" bérletek, mint üzletek, műhelyek, raktárak stb. 1925 május 6-án megszünnek s a tulajdonos azok felett ismét visszanyeri a szabad rendelkezési jogát. A törvény valahogy tényleg igy rendelkezik generaliter, azonban statuál ezen generális rendelkezés alól speciális kivételeket. Ilyen kivétel pl. a határozott időre kötött bérleti szerződés tartama, mert ezeket a törvény kevés kivétellel feltétlenül respektálja. Vannak azonban a törvényben más kivételek is, amelyek az üzletekre és műhelyekre vonatkozó szerződéseket 1925 május 6-án tulra is meghosszabbitják. Ilyenek azok az esetek, midőn a lakás össze van kapcsolva az üzlettel, vagy műhellyel. És itt e helyen a lakással egybekapcsolt műhelyek és üzletek bérleteit szándékszom megvilágitani és az érdekeltek figyelmét a halaszthatatlan teendők megtételére felhivni. De lássuk mit mond a törvény: „Ha az iparosok által elfoglalt férőhelyekre nézve kétség merül fel, hogy a szerződés főtárgyát a műhely, vagy a lakás képezi-e, a békéltető bizottság dönti el, hogy a kettő közül melyik minősiti a szerződést és az esetben, ha a lakás a lényegesebb, az 1. 7. szerinti meghosszabbitás jogát élvezi."

„Mindenesetre az 1. §-ban irt meghosszabbitás kedvezményében részesülnek mindazon szerződések, melyek tárgya oly egyetlen helyiség, amely az ipar, vagy kereskedés gyakorlása mellett lakásul is szolgál."

Amint látjuk, tehát a törvény iparosokról és kereskedőkről beszél s ugy disztingvál, hogy az iparosoknál „férőhelyekről", mig a kereskedőknél „egyetlen helyiségről" beszél. Ezek a helyiségek tehát kivételt képeznek s ezek bérletét a törvény nem szünteti meg 1925 május 6-án s ezen bérlők igényelhetik a meghosszabbitás jogát.

Nézzük azonban meg, hogy mit jelent az, hogy igényelhetik a meghosszabbitás jogát? A törvény 34. §-a ezeket mondja: „Azon bérlők és albérlők, akik ezt a jogot igényelik, hogy az ingatlant az egy éves határidőn tul is megtartsák, kötelesek a törvény kihirdetésétől számitott 6 hónap alatt (1924 szeptember 27-ig) keresetüket előterjeszteni."

„Akik azt a jogot igényliK", ez a kifejezés nemcsak az egységes bérletre vonatkozik, hanem bármely más jogcimre, (u. m.: szóbeli megállapodás, igéret, nagy befektetés stb.). Vagyis a meghosszabbitás iránti pert bárki megindithatja, aki a meghosszabbitáshoz bármilyen jogot formál.

A 34. §. aztán ezeket mondja: „akik a fenti határidőig ezen rendelkezésnek eleget nem tesznek (vagyis a meghosszabbitás iránti pert meg nem inditják) elesnek azon joguktól, hogy az ingatlanból való eltávolitásuk ellen valamely ellenvetéssel élhessenek." Ebből látjuk, hogy a **meghosszabbitás kérdését a bérlőnek kell a biróság elé vinni, mert a törvény erre a bérlőt kötelezi.** És ezen intézkedés elmulasztásának, mint fentebb láttuk, igen sulyos következményei vannak. Ismerek több iparost és kereskedőt, akik ugy gondolják, hogy a bérbeadó nem mondotta fel a bérletet, vagy elmulasztja felmondani 1925 május 1-re, s igy bentmarad a bérletben. Ezen gondolkozás káros naivság, mert a törvény szerint a „nem lakások" bérletei 1925 május 6-án minden felmondás nélkül megszünnek s a bérlőnek a helyiséget 3 nap alatt ki kell üriteni. Erre vonatkozólag a törvény igy rendelkezik: „Azon bérlők és albérlők, akik annak dacára, hogy keresettel nem éltek, az egy évi határidő lejártakor nem távoznak el az ingatlanból, a biróság rendeletével lakoltatandók ki."

„Ezen célból a szerződési érték szerint illetékes biróság a tulajdonos kérelmére a feleket sürgősen tanácsülésbe idézi és kiutasitási végzést hirdet ki, ha csak a bérlő nem igazolja, hogy a fenti határidőben keresetét meginditotta. Ezen végzés ellen nincs helye ellentmondásnak és felebbezésnek."

„Az a bérlő, vagy albérlő, aki annak dacára, hogy az 1. bekezdésben emlitett keresetet meg nem inditotta, 1925 máj. 6-án az ingatlanból el nem távozik, elnöki rendelettel arra kötelezendő, hogy a tulajdonosnak a megelőző évi bérösszeg tizszeresét fizesse meg."

„Ezen összeg nem mérsékelhető és a bérlő ennek megfizetésére akkor is kötelezendő, hogy ha 1925 május 6-a után csak egy napot lépett azon 3 napos határidőn, melyet a szokások szentesitettek."

„A felülvizsgálat esetében a végrehajtást nem függeszti fel."

Ezzel szemben nem lakoltatható ki a bérlő, ha igazolja, hogy a meghosszabbitás iránti keresetet benyujtotta és pedig mindaddig, mig e tárgyban végső fokon jogerős határozatot nem kap. Nagyon természetes, hogy ha a biróság a meghosszabbitást indokoltnak találja, kimondja, hogy a bérlet 1927 május 1-ig érvényben marad és pedig a törvényes bérösszeg mellett.

Mindezeket röviden összefoglalva minden kereskedő és iparos, vagy más, akinek lakásán kivül egyéb bérlete is van, melyre a törvény egy évi bérleti időt állapit meg a fent kifejtettek alapján vegye a bérletét revizió alá és amennyiben a fenti elvek alapján jogot formál bérletének meghosszabbitására, a lehető legsürgősebben inditsa meg a meghosszabbitás iránti eljárást tekintet nélkül arra, hogy fel lett-e mondva a bérlet, vagy sem.

Dorian Terrasse és Dorian filmszinház
9 órakor 6 órakor

Ma, pénteken

Avérző aréna

Dráma 8 felvonában, a spanyol bikaviadorok életéből.

A két rész együtt

DORIAN FILM

A főszerepben:

Rodolpho Valentino

Halálos családi tragédia a vörös lobogó árnyékában

Nagyváradon akart elhelyezkedni a kommunista agitációért letartóztatott urinő

(Aradi tudósitónk telefonálja) Jelentettem tegnap, hogy az aradi állambiztonsági hivatal detektivjei letartóztatták Róth Margit aradi elvált uriasszonyt kommunista agitációért. Róth Margit most az aradi térparancsnokság foglya, édesanyja özv. Róth Augusztinné egy evangelikus pap özvegye pedig leánya sorsa feletti elkeseredésében öngyilkos lett, fölakasztotta magát.

A letartóztatás utáni reggelen lakásadónője az ajtóján egy cédulát talált, melyen ez állott:

— *Kedves jó Libern, ha a hullámat megtalálják. Öltöztesse fel az unokáimat és küldjék el rokonaimhoz. A másvilágon az Isten mindent megbocsát. Özv. Róth Augusztina.*

Róth Margit multja és jelene

A tegnapi hivatalos hiradás nyomán utnak indul az ujságiró, hogy a maga szemüvegén át láthassa meg és adhassa vissza azt, ami egy esetleges politikai bünügyben érdekes, vagy a közönség elé kivánkozik. Theilné Roth Margit nyolc esztendeje él különváltan a férjétől, két kis gyermeke van és ezekkel együtt Zsigmondházán lakik. Abban az egy szoba konyhás lakásban, amelyet hónapos bérben tart a maga és családja számára, örömében és bánatában együtt lélekzik vele az édesanyja is, özv. Róth Augusztina, régi szász család sarja, evangélikus pap özvegye és ugyancsak evangélikus pap leszármazottja is. Róth Margit irodába jár, a Hartmann S. nyerstermény cég aradi fiókjába, ahol minden feltünő és különös jel, amit róla mondani tudnak, egyedül az, hogy az idősödő hivatalnoknő néhány héttel ezelőtt rövidre nyiratta a haját.

Főnökei ugy nyilatkoztak, hogy előttük soha nem politizált és nem is tett célzást politikai hitvallására. Az irodában nagyon megbecsülték Róth Margitot, mint használható munkaerőt. Egyébként — mondották — Róth Margit Nagyváradra készült, hogy ott telepszik le.

Beszélgetés a fogságban Róth Margittal

Érdekesnek tartottuk ezekután ennek a különös politikai hátterü esetnek a hősnőjével is megismerkedni. A „Nagyvárad" aradi munkatársa délután 6 órakor felment a térparancsnokságra, érintkezésbe lépett az inspekciós főhadnaggyal és megkérte, hogy egy magyarul tudó tolmács jelenlétében beszélgetést folytathasson Róth Margittal.

Róth Margit nincs cellában, az udvaron sétál, fekete ruhában, vállán, szürke női ragián. Megkérjük, mondja el, miért került a térparancsnokságra és valóban kommunista-e? Rank néz, a szemében van valami az eszmékért lelkesedő emberek jellegzetességéből, lobogó extázisos pillantás és aztán belekezd:

— Mindenekelőtt meg akarom cáfolni azt a tévhitet, hogy az a bizonyos tizesztendei kényszermunkai itélet kommunista propagandáért lett volna. Az itéletet 1920-ban mondták ki, akkor, amikor Erdély összes munkásai sztrájkban álltak. Én ennek a sztrájknak a megszervezésében részt kértem magamnak és mint szociálista sztrájkvezér itéltek el tiz esztendőre.

Nem vagyok kommunista, semmi összeköttetésben nem állottam a kommunista agitátorokkal, ellenben meggyőződésem a szocializmus.

Hiszem, hogy egy jobb társadalmi rend következik, amihez csak a szocializmus útján át érkezhetünk el. Nappal kenyeret keresem, este én is megnyilatkoz-

Theil szalámi Sibiu — Nagyszeben

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tanmagammak, magam is iróember féle vagk, verseket és tanulmányokat irok és ot sem tagadom, hogy ismerem a komunista irányu uj társadalomtudományi üveket is. Szomjasan kutattam a társadni rend megváltoztatását és ujjáreomlását célzó ideákat, mert ez hozzátartott ahhoz a felkészültséghez amivel a munkásmozgalmakban vezetést vállalhatni.

- Az a bizonyos sokat emlegetett amikai levél, amit az anyámmal összetéptn és elégettettem, nem tartalmazott semi kompromittálót. Be kell vallanom, hogy egyszerü szerelmes levél volt, egy szocista elvtárs udvarlóm irta, aki kivándorc Amerikába és akivel az volt a megállapodásom, hogy ha beleélte magát az etta viszonyokba, informál engem és akkor n is kimegyek utána. Ebben a levélben zt irta a barátom, hogy miután több nyelvn beszélek, az ujjáalakult Európa bármelyik államába bekapcsolódhatok a munásmozgalomba és könnyebben találhato meg az érvényesülés lehetőségeit, mintAmerikában. A legokosabban teszem azonan, ha ittmaradok Romániában. Amikor mult héten is a detektivek a lakásomonjártak, egyszerre vallami megmagyarázhtatlan, asszonyos féltékenység ömlött l rajtam, nem akartam, hogy ez az intin irás idegen emberek kezébe kerüljön. Egyszerüen ezért égettettem el a levelet, semi politikai okom erre nem volt. Ártatla vagyok és szentül hiszem, hogvha az itten térparancsnokság nem helvezne szabadlibra, a szebeni hadbirósságnál egyetlen egy kihallgatás elég lesz arra, hogy visszaem a szabadságomat, visszatérhessek gyermekeimhez, akiket a szebeni református leánynevelő intézetben fogok elhelyezni. Elsősorban anya vagyok és tudom, hogy mi a kötelességem a gyermekekkel szemben, de tudom azt is, hogy az élet gondolatok és ideák nélkül csak tartalmatlan taposómalom . . .

Kajlát zsidónak nézték és inzultálták az éjszaka

A NAC népszerü bekkjét, Kajlát mindenki e néven ismeri Nagyváradon és Erdélyszerte. Családi neve a jobb hangzásu Kovács, aki keresztény fiu és kisebb gondja is nagyobb annál, hogy antiszemita heccekkel törődjön, vagy pláne ilyenekbe ártsa magát. Neki a legfontosabb a football.

Nagyváradon viszont ugy látszik, ujból gyakoribbak lesznek az éjszakai jelenetek és felelőtlen elemek részéről provokált antiszemitaheccek.

A minapi éjszakai jelenet után most Kajlát tásadták meg és ezt a kitünő sportember igy mondta el:

— Tegnap éjszaka megyek haza a Zöldfa-utcán Palkó klubtársammal, amikor két ismeretlen ur rám kiált: Állj meg te büdös zsidó! Sem én, sem Palkó nem vagyunk ugyan zsidók, de azért megálltunk. A két ur hozzánk jött és az egyik Palkót megütötte.

— Olyan pofonokat még a pofonolimpiászon sem láttak, amilyeneket ezek kaptak — mondta Kajla. — Azután felvittek bennünket a rendőrségre és igazoltattak. Én feljelentettem őket utonállásért Russu inspekciós tiszt előtt. Majd elválik, hogy mi lesz!

Dr Dralle Parfüme illuzió, Mallatine crém és puder, Nyárfahajviz, Illuzion kölnivizel, Shampon stb. stb.

békeminőségben ismét kapható az összes drogeriákban és illatszertárakban

Főraktár: FARKAS ISTVÁN Apolló-drogeria.

Lebontották Kazinczy Ferenc érsemjéni szülőházát

A biharmegyei Érsemjénben született a nagy magyar nyelvujitó és költő, a magyar irodalom büszkesége: Kazinczy Ferenc. Kis kétszobás kasznárlakás a kastély mellett. Belékerült az irodalom történetébe is és a falába márványtáblát ékeltek, rajta aranybetüs felirás: Itt született Kazinczy Ferenc. Az irodalom tulajdonosai mindig gondozták, tataroztatták a vadszőllővel befutott kis házat. Nem is lakott senki abban a szobában, ahol Kazinczy született.

Azután jött a háboru vihara, a forradalmak és az átalakulás. Jött az agrárreform és a kastély körüli birtokot, amely most báró Schell Ferenc tulajdona volt, kisajátitották azon a cimen, hogy a tulajdonos absenteista. A körül lenyesegetett birtokokat kiosztották a parasztok között és csak a kastély maradt meg a régi tulajdonosnak.

A megmaradt nehány hold földön a régi gazdatiszt gazdálkodott és ő lakott a kastélyban is. Ezeket a régi urasági kastélyokat a nép körében nagy nimbusz vette körül és közeliteni sem merték, csak levett kalappal. Ezt a nimbuszt is lekoptatta a forradalom és az azt követő szellem. A parasztság mindég követelőbb, agresszivebb lett és a nagy költő szülőházát sem tartották tiszteletben. Állandóan ki volt téve annak a veszélynek, hogy a parasztok megrongálják és behatolnak oda.

Amig a régi gazdatiszt ott lakott, ez mégsem volt lehetséges annyira.

Ferenc báró parancsot adott gazdatisztjének, hogy

azt a házat, amelyben Kazinczy Ferenc született, bontassa le.

Az alkalmazott eleget tett a parancsnak és az irodalomtörténeti jelentőségü ház ma már romokban hever.

Chirvai Vazul országgyülési képviselő kint járt Érsemlyénben. Ott látta a lebontott ház maradványait. Nagy, erős vályogból volt épitve — mondja — és még sokáig fentállhatott volna. A báró — folytatja — nem járt el helyesen, mert mi is tiszteletben tartottuk volna azt. Nem engedtük volna, hogy a parasztok kárt tegyenek benne és a magyar költő szülőháza kulturális célt szolgált volna.

Chirvai képviselő mondotta ezeket, bizonyos, hogy igy is lett volna. És a báró nem tette helyesen, hogy lebontatta azt a házat. A magyar irodalom élő emlékei igy omlanak le Erdélyben. És itt nem az a fontos, hogy ki, miért semmisitette meg. Nekünk, magyaroknak csak a tény szomoru, hogy megsemmisitették.

Kazinczy Ferenc szülőháza romokban hever.

Egy magyar család tragédiája Argentinában

A Délamerikába kivándorolt magyarok keserves sorsáról már sokat olvastunk. Az itthoniak, akik falat kenyerüket fel akarják cserélni a mesebeli kaláccsal, nem akarnak hitelt adni a délamerikai borzalmak földjéről érkező hireknek, inkább a kivándorlási ügynökök meséinek hisznek, akik minden jóval, a bőség szarujával kecsegtetik a kivándorolni szándékozó nincsteleneket. A félrevezetett, becsapott kivándorlók csak akkor eszmélnek rá megcsalattarásukra, amikor már késő, amikor már járomba fogták őket a haszonleső üzletvényesek, amikor az embernek nem való szenvedések és megpróbáltatások csőstől szakadnak le rájuk és elviselhetetlenné teszik számukra az életet.

Hogy milyen megdöbbentő tragédiákat teremt a délamerikai pokol, erre nézve szomoru bizonyiték egy bácsföldvári család sorsáról érkezett alábbi tudósitás:

Dér Sándor földmives egy évvel ezelőtt Bácsföldvárról egész családjával együtt kivándorolt Argentinába. A Dér-család csakhamar leirhatatlan nyomorba jutott, nem tudott munkát kapni és egyre elviselhetetlenebb nélkülözésekkel küzdött. Dér Sándorné több izben keserü szemrehányást tett urának, miért kényszeritette családját Délamerikába, holott ő azt mindig ellenezte, nem akart megválni a hazai rögtől. Felesége szemrehányásai és a borzalmas nyomor végül is annyira elkeseritették Dér Sándort, hogy legutóbb szóváltás közben revolvert rántott és agyonlőtte feleségét. A szerencsétlen asszonyt, aki már sohasem láthatja viszont szülőföldjét, ahonnan elragadta a kivándorlás láza, nagy részvét mellett temették el, a gyilkos férjet letartóztatták, egyik kisfiát ismerős magyarok vették pártfogásukba, a másik a buenos-ayresi árvaházba kerül.

Okulhatnak ebből az esetből mindazok, akiket még mindig büvöletben tartanak a kivándorlási ügynökök csalóka meséi.

Jövőben is be kell jelenteni a lakásokat

A rekviráló bizottság tegnap délután meglehetősen izgalmas lefolyásu ülést tartott, amelyen az elnöki széket Bucico Corilan dr polgármester foglalta el. A bizottság először a felebbezéseket tárgyalta, melynek során több szobát és lakást felmentett a rekvirálás alól.

Ezután a bizottság a rekvirálás alá nem tartozó lakások szerződéseit vette tárgyalás alá, mely a alkalommal Zoltán Károly dr a bérlők képviseletében panaszt tett a bizottság előtt, előadván, hogy a bizottság hatáskörébe kizárólag azon lakások tartoznak, amelyek már eddig is rekvirálva voltak, illetve amelyekben katona, vagy köztisztviselő lakott.

Atlantic nyári mozgó
9 1/4 órakor

Apolló mozgó
6 órakor

Aug. 22—23-ig, péntek és szombat. A legszebb, a legpazarabb kiállitásu film!

NIBELUNGEN I. része

Mérsékelten felemelt helyárak. Elővételi pénztár délelőtt 10 órától.

Már technikai okokból sem mehet együtt a két rész, mivel az elsőrész 9, a második 11 felv.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minden más lakás a szabad rendelkezés tárgyát képezi s igy afelett a bizottság nem rendelkezik. Mégis, ellenőrzés szempontjából a bizottság elrendelte, hogy minden lakást be kell jelenteni jóváhagyás végett.

Zoltán Károly dr hangsulyozta, hogy ez sulyos sérelmet jelent annál is inkább, mert ezeket a lakásokat sokszor hónapok mulva veszik tárgyalás alá és igy sok lakás hónapokig üresen áll.

Kérte, hogy oldják fel a bejelentés alól ezen lakásokat, vagy legrosszabb esetben, a lehető legrövidebb időn belül vegyék tudomásul a megkötött szerződést. Dr Lengyel Zsigmond a háztulajdonosok részéről kéri ugyanezeket. A bizottság ugy határozott, hogy minden lakást a jövőben is be kell jelenteni, azonban — ha a bérlő igazolja román állampolgárságát — igazolja, hogy más lakása nincsen és hogy az elfoglalandó lakás nem volt rekvirált lakás, a bemutatott szerződést a bizottság a legrövidebb időn belül tudomásul veszi.

Aki ezen bejelentést elmulasztja, annak lakása — mindenre való tekintet nélkül — elrekviráltatik.

Genczy Béla érmihályfalvai nagybirtokosnak hatszáz holdnyi birtoka, három beltelke és nagyon szép kastélya volt. Az alsófoku agrárbizottságok az összes földbirtokokat kisajátitották, mert a tulajdonos abszentista volt. Mentesitették azonban a beltelkeket és a kastélyt, amelyet az agrárörvény értelmében se lehet kisajátitani.

Az érmihályfalvai görög katholikus egyház azonban igényt jelentett be a kastélyra és a beltelkekre, mert azt papiak, iskola és templom céljaira akarja felhasználni. Éppen ezért reviziós kérvényt adott be Perényi Emil gör. kath. lelkész a bukaresti legfőbb agrárbizottsághoz és kérte a területnek és a kastélynak a kisajátitását. Ott helyt is adtaka kérelemnek és kisajátitották a kért beltelkeket és a kastélyt. Az illetékes hatóság meg is állapitotta a milliós értékü kastély kisajátitási árát 40.000 leiben.

A leérkezett határozat alapján utasitották a járási agrárbizottságot foganatositsa a kisajátitást. Fel is szólitották a kastélyban lakó Hőnig Gyula bérlőt, hogy tizenöt nap alatt üritse ki a lakást.

A tulajdonos, Genczy Béla megfelebbezte a kisajátitó határozatot, egyrészt azért, mert a reviziós kérelmet elkésve adták be, másrészt, mert a törvény 106. szakasza szerint reviziós kérvényt csak a tulajdonos, a nincstelen paraszt, vagy a miniszter képviselője adhatja be. Ebben az esetben egyik sem adott be reviziós kérelmet, hanem a pap, aki a törvény szerint nem jogosult erre.

Felebbezett a határozat végrehajtása ellen Hőnig Gyula bérlő dr Zigre Miklós útján, mert a lakástörvény alapján nem lakoltatható ki. Erre a kisajátitást kérő lelkész azzal replikázik, hogy az agrártörvény alapján eszközölt kisajátitás megszüntet minden bérletet.

Érdekes körülmény még, hogy a legfőbb agrárbizottság határozata a „román egyház" részére sajátitotta ki a kastélyt és beltelkeket. Nem mondja ki tehát, hogy melyik román egyháznak adja, a görög katholikusnak, vagy a román orthodox egyháznak, amely nemrégen alakult Érmihályfalván. Most ez az egyház is igényt támasztott a kastélyra és a beltelkekre.

Az ügy tehát meglehetősen komplikált.

A megyei agrárbizottság szombati tárgyalásán dönt ebben az ügyben azok felett a kérdések felett, amelyek a hatáskörébe tartoznak.

*

A megyei agrárbizottság tegnapi ülésén tárgyalta Szabó József és neje felebbezését. Ezek 50 holdas érselindi birtokából ugyanis 21 holdat kisajátitottak házhelyek céljaira. De megfelebbezte ezt a határozatot a határőrszázad parancsnoka is, mert ez a föld éppen a határvonalig terjed és állambiztonsági szempontból nem kivánatos, hogy a határvonalig terjedjen a falu. A megyei bizottság az indokok alapján mentesitette ezt a területet és helyébe a gör. kath. és róm. kath. püspökségek birtokából sajátitották ki a házhelyek céljaira szükséges 23 hold földet.

*

Érmihályfalván 265 igénylő kért házhelyet, ezenkivül 70—80 felebbező is volt, akik szintén kérték, hogy vegyék fel az igénylők névjegyzékébe. Tekintettel azonban arra, hogy a meglevő föld nem elég a ház helyi igények kielégitésére kérték, hogy sajátitsanak ki Bujanovics Béla birtokából 50 holdat, ugyszintén gróf Stubenberg beltelkeit.

A megyei agrárbizottság tegnap tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyalásra a parasztság képviselői nem jöttek el. A tárgyaláson gróf Stubenberg képbiselője dr Pelle János és Bujanovics képviselője dr Simonca kérték a kisajátitási kérvény elutasitását, mert azt későn adták be és a parasztság képviselői sem jöttek el a tárgyalásra. Bizonyitani akarják ezenkivül, hogy az igénylők tekintélyes része nem román állampolgár s igy nem lehet igényjogosult. Az agrárbizottság elrendelte a bizonyitást és addig elhalasztotta a tárgyalást is.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 5.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.
Előfizetési dij helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy hóra 60 lei.
Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda. (Telefon 13—01.)

Ma nemzetközi

TENNISVERSENY

a Rhédey-kerti Sportéren.

A külföldre és a belföldre jegyek a menetjegyirodában.

* **Az állampolgárság felebbezési bizottsága.** Tegnap alakult meg az állampolgársági határozatok ellen beadott felebbezésekben döntő bizottság. Elnöke Stancescu Stefan itélőtáblai elnök, tagjai dr Popovici Miklós prefektus és dr Horányi Gyula akadémiai dékán. A bizottsághoz egyelőre a szatmári kerületből érkeztek be felebbezések. Nagyváradon, mint tudvalevő, az állampolgársági határozatokat még nem függesztették ki s igy azok nem is voltak megfelebbezhetők.

* **Kenyérszállitás a hadiárvaház részére.** Tudomásul hozzuk az érdekelt feleknek, hogy a hadiárvaháznak szüksége van 100 kgr. félbarnakenyérre, mely naponta szállitandó 1924 szeptember 1-től 1925 junius 1-ig. Pályázók ajánlataikat legkésőbb 1924 aug. 28-ig küldjék be. [illegible] szállitó, akinek ajánlata megfelelő, jóváhagyás után levél által lesz értesitve, [illegible] a szerződési feltételeket személyesen [illegible] állapitsuk. Garanciát kérünk a szerzés biztositása és teljesitéséért. Maria dr [illegible]adinari, alelnöknő.

Biharpüspökibe az utas lakásáról 100 lei a menetjegyiroda telefonon is megrendelhető autója.

* **Esküvő.** Gerő József és neje szivesen látják rokonaikat és jóbarátkat Gizi leányuknak Müller Miksa tal, Etta leányuknak Mandel József urf. hó 24-én d. u. 3 és 4 órakor a Zárda-cai izr. templomban tartandó esküvőjükr

— — — Dorian Terrasse — —
— — — „Vérző aréna" — —
— — Rodolpho Valentino-val — —
— — — Két rész együtt — —
— — — Rendes helyárak. — —

* **Két csődtárgyalás a törvényszéken.** Szathmári és Társa szalontai cég, amely fizetésképtelenséget jelentett be, kiyezett hitelezőivel. Ezt a törvényszék csődbirósága tudomásul vette és beszüntet az eljárást. Fehér Lajos és Társa Roya vegyi és irószervállalat 20 százalékot ajánlott fel hitelezőinek. Ezek elfogadjá az ajánlatot és létrejött a megegyezés.

* **A tanitók román nyelvü vizsája.** A kir. tanfelügyelőség ez uton hozza tudomására az érdekelteknek, hogy a bihamegyei tanitók román nyelvü vizsgája akövetkező idő és sorrendben fog megtartatni: F. é. augusztus hó 25-én az összes vidéki állami r. kath., izr. és magán (gyri) iskolák tanitói. F. évi augusztus hó 26-án a vidéki ref. el. iskolák tanitói. F. é. aug. 27-én a helybeli állami ref. luth., rón. kath., izr. iskolák tanitói és a községi óvónők. Tanfelügyelőség.

* **A főmérnök hajlandó csatornáztatni az Árvaház-utcát.** Tegnap foglalkoztunk az Árvaház-utca csatornázásának az ügyével. Most csatornázzák ugyanis a Schlauch teret és mi felvetettük, hogy most volna a legalkalmasabb idő ennek a mindössze 120 méter hosszu utcának a csatornázására is. Felkerestük Kőszeghy József főmérnököt és Szenes mérnököt és érdeklődtünk, hogyan lehetne ezt a csatornázást keresztülvinni. Mindkét helyen készséges jóakarattal találkoztunk és Szenes mérnök rögtön el is készitette a csatornázás költségvetését. Az összes munkálatok mindössze 50—55 ezer leibe kerülnek. Ilyen összeg azonban nem áll rendelkezésre a költségvetésben, ha azonban a költségekhez az utca háztulajdonosai hozzájárulnának, a főmérnöki hivatal szivesen lerakatja a csatornákat már csak azért is, mert később, ha a Schlauch-téri csatornázás befejeződött és beburkolták ujra az utcát, sokkal többe kerülne.

Hálókocsijegyek a bel- és külföld minden hálókocsijára a menetjegyirodában.

* **Nyugdijazzák Bali Mihályt.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, az öreg Bali Mihály már esztendők óta nem látja el hivatalát. A proletárdiktatura óta a kivégzéseket Gold Károly hajtotta végre segédeivel, mert Bali évek óta sulyos gyógyithatatlan betegségben szenved. Éppen ezért az igazságügyminisztérium felszólitotta Bali Mihályt, hogy mivel 30 esztendős szolgálati idejét az összel betölti és az után teljes fizetést kap nyugdij gyanánt, adja be kérvényét nyugdijaztatása iránt. Bali Mihály kérvénye a napokban meg is érkezett az igazságügyminisztéhez.

BUTOR KIALLITAS!!
Bécsi legfinomabb butorok megérkeztek. OLCSÓ ÁRAK!!
BÜCHLER MARTON Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 8 szám

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

riumba Faddról, ahol kis birtokán gazdálkodik. Mint értesülünk, nyugdijaztatása szeptemberben meg is történik.

* **Szent István ünnepe Budapesten.** Budapestről jelentik: A szentisvánnapi ünnepet a magyar főváros hagyományos fénnyel ülte meg. A szent jobbot körülhordozták a hercegprimás vezetésével. A kormányzó és kormány képviseltették magukat, a város lobogódiszt öltött, a munka szünestelt.

* **Bukarestbetan megállapitották az uj kenyérárakat.** A bukaresti legfőbb bizottság tegnap tartott ülést a kereskedelmi miniszteriumban, amelyen a terményelosztás uj rendjére vonatkozólag tartottak megbeszélést. Elsősorban is megállapodtak abban, hogy három kenyérminőséget fognak forgalomba hozni, még pedig barnakenyeret, ennek 7 lei kilója, másodosztályu kenyeret, ennek 9 lei 50 bani kilója és fehérkenyeret.

— — — **Dorian Terrasse** — — —
— — — **„Vérző aréna"** — — —
— — **Rodolpho Valentino-val** — —
— — — **Két rész együtt** — — —
— — — **Rendes helyárak.** — — —

Vizumok szakszerü, gyors és olcsó beszerzése a menetjegyirodában.

* **Darabant Pávelt elfogták.** A Félixfürdői gyilkosság és többbrendbeli rablásért tartóztatták le és itélték el több évi fegyházra Darabont Pável szökött katonát. Darabont már többször megszökött a nagyváradi fegyházból, legutóbb pedig ugyancsak a nagyváradi fegyházból kisérték át a kolozsvári hadbiróságra. Darabont onnan megszökött. Hosszu ideig bujkált Nagyvárad határában, mig tegnap Kiss Flórián fogházőr felismerte és elfogta. Beszállitották az ügyészségre.

Utitervek és menetrendek dijtalan összeállitása a menetjegyirodában.

— — — **Dorian Terrasse** — — —
— — — **„Vérző aréna"** — — —
— — **Rodolpho Valentino-val** — —
— — — **Két rész együtt** — — —
— — — **Rendes helyárak.** — — —

* **Fölkérjük** mindazon zenekedvelő hölgyeket és urakat, akik az Olaszi Ref. Zenekarban közreműködni óhajtanak, hogy fölvételük végett Ezredévi emléktér 30. sz. alatt déli 12—1 között megjelenni szíveskedjenek. Egyben fölkérjük zenekarunk régi tagjait, hogy szombat este 8 órakor a szokott helyen hegedüvel megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

Fürdőhelyek prospektusai a menetjegyirodában.

* **Megalakult a tisztviselők szövetkezete.** A helybeli hatóságok főnökeit Manolescu agrártanácsos tegnap értekezletre hivta össze, amelyen megalakitották a tisztviselők szövetkezetét. Ez a szövetkezet kapja bérbe az összes az államnak fenntartott területeket. Az uj szövetkezet neve „Unirea" és annak támogatását a prefektus is megigérte. A szövetkezet célját igen érdekesen magyarázta az agrártanácsos. Az a meggyőződése ugyanis, hogy a nemzetek közötti egyetértés nagyobb lesz, ha a tisztviselők gondtalan megélhetését biztositják. Az uj szövetkezet tehát szerinte a társadalmi béke egyik letéteményese lesz.

* **Italmérők,** kik jogfolytonosságuk adatait leadták, esetleg, kik elmaradtak a dr Roxin által elkészitett bucaresti memorandum aláirása végett 22-én 5—8-ig a Katholikus Kör éttermében megjelenni szíveskedjenek.

* **Uj! Fehérnemüt, felsőruhát legszebben, legolcsóbban gépajouroz Asira gépajour. Teleki-utca 5. szám.**

* **Helfy zsáküzletben gabonás, lisztes zsákok, szalmazsákok, bornyomó zsákok, zsinegek, legolcsóbban kaphatók.**

* **Fő-utcán** gyönyörü üzlethelyiség potom áron azonnal átadó. Felvilágositást ad Str. Ciorogariu, 15. II. em. 1. Tátray Kálmán.

Darvas harisnyái a legjobbak.

* **Grenadin, etamin, opál,** nyersselyem ruhavásznak, sephfirek leszállitott árakban **Schésinger és Jung cégnél.**

* **„KEGYELET" a Sas alatt.**

LEGUJABB

Németországban a népszavazás fog dönteni a Dawes-terv elfogadásáról

Marx kancellár érdekes nyilatkozata.

Berlinből jelentik: Marx kancellár a budapesti „Az Est" munkatársának kijelentette, hogy a Dawes-tervet hatalmas épitési tervnek tartja. A konferencián az épület alapköveit lerakták, most a parlamentnek kell felépiteni. A kormány reméli, hogy a Reichstag alaposan megfontolva elfogadja a vonatkozó törvényjavaslatokat.

— Németországban meg van a hajlandóság — mondotta a kancellár. — hogy a Dawes-tervvel járó súlyos jóvátételi szállitásokat és fizetéseket teljesitse. Biztosan hisszük, hogy a külkölcsön feléleszti az elfáradt német gazdasági életet. Elsősorban Amerikában bizunk, ahol a kölcsönnek tartós sikere lesz.

— A németség munkájának célja, — mondotta a kancellár — tartós megértés a nemzetek között.

Berlini politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy a Reichstagban a Dawes-tervvel kapcsolatos törvényjavaslatok *nem nyerik el az alkotmánytól megkivánt kétharmad többséget.* Számolnak a Reichstag feloszlatásával, amelyet Ebert elnök elvileg megengedett. Az is valószinü, hogy a Dawes-terv elfogadására, vagy elvetésére

népszavazást rendelnek el egész Németországban.

Mateotti végrendelete

Rómából jelentik: Matteotti holttestét Fattapolesinben ravatalozták fel. A ravatalhoz számosan érkeznek Matteotti barátai közül, hogy egy utolsó koszoruval rójják le hálájukat e nagy pártvezérrel szemben. A koporsónál megrendítő jelenetek játszódtak le. Matteotti édesanyja görcsös zokogással borult fia szemfedőjére. A körülötte levők közül senki sem tudta visszafojtani könnyeit. Matteottiné felszólitotta a jelenlevő munkásokat, hogy tartózkodjanak a bosszuállástól. A temetésnél is, hogy minden politikai tüntetést lehetőleg elkerüljenek, csak a család fog résztvenni.

Matteotti hátrahagyott irományai között megtalálták a végrendeletét is, amelyben *minden vagyonát szülőfaluja szegényeinek hagyja.*

MOZI

— **Dorian Terrasse.** Zsufolt házak élvezték végig a „Vérző aréna" cimü Dorian-slágerfilm tegnapi bemutatóját. Rodolpho Valentino a világhirü filmmüvész alakitja az izgalmas film főszerepét, aki mint bikaviador mutatkozik be a filmen. A sevillai hatalmas arénában, ahol 60.000 ember gyönyörködik az izgalmas bikaviadalokon, jelenik meg Rodolpho Valentino, aki szerelmese kedvéért vállalkozik a torreador nehéz szerepére. Az előadások kezdete a Dorian Terrasseon 9 és a Dorian filmszinházban 6 órakor. Tekintettel arra, hogy a két rész egy előadás keretében kerül müsorra, az előadások tul hosszuak, igy azok pontosan 6 és 9 órakor kezdődnek. Rendes helyárak.

— **Atlantic mozgó.** A legnagyobb siker jegyében napról-napra telt házakat vonz a Nibelungen-film, s oly egyéneket alármirozott, akik mintha fogadalom tartotta volna vissza őket, talán soha moziban nem voltak. Tanulmányoztuk a közönség hangulatát s őszinte örömmel konstatáljuk, hogy osztatlan tetszést váltott ki a film, a legszebb festői jelenetekkel alig tudott betelni, s a legteljesebb megelégedéssel távozott a mozgókból.

SPORT

Egy váradi ifjusági játékos szenzációs küzdelme Kelemennel

A tenniszverseny harmadik napját felfokozott érdeklődés kisérte. A versenypályákon érdekesebbnél-érdekesebb mérkőzések folytak, ugy, hogy a közönség azt sem tudta, hogy kiknek a játékában gyönyörködjön. A versenyeken már résztvettek a magyar tenniszsport büszkeségei, Gönez és Kelemen is. A sok nivós mérkőzés közül kimagaslott a Kelemen-Herskovits meghivásos matchje, a mely 6:1, 6:3 eredménnyel zárult, természetesen Kelemen javára. A tizenhétéves Herskovits oly meglepő fejlettséget, sőt tehetséget árult el, hogy a közönséget tisztára frapiprozta. Maga Kelemen is különös dicsérettel tüntette ki, ugy, hogy bizalommal tekinthetünk további szereplése elé. A verseny eredményeit az alábbiakban adjuk:

Ifjusági férfiegyes: Doboli (Elite) — Waldmann L. (NAC) 6:2, 6:3, Beck Gy. (NAC) — Moskovits (NAC) 6:3, 10:8, Herskovits (NAC) — Velvárt (NAC) 6:3, 6:4, Panajott (MSE) — Waldmann F. (NAC) 7:5, 6:1, Fehér E. (NAC) — Darvas (NAC) 6:1, 6:3, Gárdos (MSE) — Kardos (Tör.) 6:0, 6:4, Panajott (MSE) — Arató (NAC) 6:2, 6:1, Fehér J. (NSE) — Fehér E. (NAC) 6:2, 6:4, Beck Gy. (NAC) — Petrovics (NSE) 6:4, 6:3, Berekméry (MSE) — Lánczi (Tör.) 6:1, 6:3, Straub (KAC) — Partos (NAC) 6:1, 6:1.

Ifjusági női egyes: Schüller (NSE) — Molnár (NAC) 6:0, 6:3, Balkányi (NAC) — Beck A. (NAC) föladva.

II. oszt. férfi egyes: Panajott (MSE) — Partos (NAC) 6:1, 6:4, Pelle (NSE) — Páskuj (SzSE) 6:3, 6:1, Herskovits (NAC) — Staub (NAC) 6:2, 7:5, Keztyüs (NSE) — Mauthner (NAC) 6:1, 6:4, Báthory (NSE) — Kovács (NAC) 6:4, 6:3, Arató (NAC) — Farkas S. (AKE) 6:2, 6:1, Fehér J. (NSE) — Soltész (NSE) 6:2, 6:4, Gárdos (MSE) — Petrovics (NSE) 6:2, 6:1, Keztyüs (NSE) — Scherez (NAC)

Fontos értesités.

Azon célból, hogy az igen tisztelt vevőközönség legszélesebb rétege is meggyőződést szerezhessen azon tényről, hogy a már köztudatba átment

Darvas harisnyái a legjobbak

a tényeknek meg is felelnek,

500 tucat női, férfi és gyermek harisnyát

10 napon át 15% engedménynyel

eladásra bocsájtok. Az összes divatszinek raktáron. :: Csakis elsőrendü gyártmányok kerülnek eladásra.

Óriási megtakaritás.

Ezen engedmény a kötött árukra is érvényes.

Darvas speciális harisnya-ház

Regele Ferdinand-körut 3.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

6:1, 6:0, Blejer (NAC) — Arató (NAC) 6:1, 6:1, Gárdos (MSE) — Keller (NAC) 1:6, 7:5, 6:3.

II. oszt. női egyes: Tátray (NSE) — Kassovitz (NAC) 3:6, 6:4, 6:4, Spiegelné (NAC) — Horváth D. (NAC) 6:4, 6:3, Stern E. (AKE) — Jakobi (NAC) 3:6, 7:5, 6:3.

I. osztályu versenyek. Férfi egyes: Tereh (SzSE) — dr Farkas (AKE) 6:2, 6:2, dr Láni (MSE) — Farkas B. (Tör.) 6:1, 6:1, Christoforato (Galatz) — Bánhidy (AKE) 2:6, 6:3, 6:4.

Női egyes: Masznyikné (NAC) — Kassovitz (NAC) 6:3, 6:1.

Férfi páros: Rozvány, Staub — Gárdos, Berekméry 5:7, 6:4, 6:2.

Vegyes páros: Göncz, Kendéné — Pascutiu, Stern Elza 6:1, 6:2, Tereh, Domokos Duci — Baumann, Vadász Nusi 6:0, 6:3.

Készülnek az erdélyi uszók a Törekvés versenyére

Alighogy szétküldte a Törekvés az uszóversenyének propozicióit, Erdély minden számottevő városából érkezett benevezés. Sőt annyian jelentkeztek, hogy majd minden számban előfutamokra lesz szükség. És tekintve, hogy Románia uszósportjának reprezentánsai az előfutamokon is részt fognak venni, már ott is igen nehéz küzdelemre lesz kilátás. Az előfutamokat még a délelőtt folyamán bonyolitják le, délután pedig sor kerül a többszörös bajnokok küzdelmére, amely betetőzése lesz az eddigi országos uszóversenyeknek.

Az uszók ugy ambicionálják maguknak a győzelmet, különösen a serlegvédő Kinizsi és a váradi Törekvés versenyzői, hogy számos országos rekord-javitásra van kilátás. A versenyszámok közül legizgatóbbnak a 100 méteres uszás igérkezik. Pusztafi (KAC), Sostarich (Kinizsi), Schulmeister (MSE), Giurgiu (Lugos) és Devich (Törekvés) fognak küzdeni a győzelemért.

Tekintve a versenyzők elsőrendü formáját, a küzdelem teljesen nyilt. Az uszók szombaton érkeznek. A vendéglátó Törekvés díszes fogadtatást készit a számukra.

NYILTTÉR

FILMCENTRALA
(FILMKÖZPONT)
Igazgató:
Dr GÁBOR DEZSŐ
Telegramme: Filmcentrale
Telefon 14-08

Timisoara, 1924. aug. 20.

Tekintetes

Atlantic filmvállalat

Oradeamare.

Megdöbbenéssel értesülünk a Dorian filmvállalat lapjának, a Filmriportnak a Nibelungenről szóló cikkéről. Elképesztő, hogy egy ujság be akarja adni a váradi közönségnek azt a badarságot, hogy egy német miniszter lekicsinylőleg nyilatkozott volna e német filmről, melyről az amerikai és francia, tehát „ellenséges" kritika állapitotta meg, hogy ennél szebb filmet soha még a kinematografia nem produkált. Maga az a tény, hogy e német filmet Párisban is előadták és pedig Páris legelőkelőbb szinházában; éppen eleget mond. És csak technikai akadályokon mullott, hogy a film nem a párisi nagy operában került bemutatásra. Amerikában az 5000 személyes Critérion mozi csak szeptember 1-én fogja megkezdeni a három hónapra lekötött film bemutatását és igy még nem vehette le a müsorról, ennél szebb, nagyszerübb film eddig nem volt még és azóta bizonyára megállapitotta ezt már a nagyváradi közönség is. A Nibelungen az utolsó évek legnagyszerübb filmje, melyhez hasonlót a Dorian soha sem hozott még ki és nem is fog kihozni — és ezt a Dorian-szinház is tudta, mert julius hó 4-én brutto bevételének felét kinálta fel nekünk, ha a filmet kölcsönképp kapharja. A Dorian vállalat igazgatója nem restelte ez ügyben még Bucurestibe és Temesvárra is elutazni, hogy a filmet az Atlantic elől megkaparintsa. Ezek után nyugodtan a közönségre bizzuk a Dorian eljárásának megitélését.

Kiváló tisztelettel:

Filmcentral. Timisoara.
Olvashatatlan aláirás.

TŐZSDE

Zürich, augusztus 21. Nyitás: Newyork 532 háromn., London 2388, Páris 2862 fél, Bukarest 240, Budapest 0.0069 fél, Bécs 0.0075, Prága 1602 fél, Milanó 2340.

Bukarest, augusztus 21. Zárlat. Devizák: Páris 12, London 989, Newyork 216, Róma 983, Zürich 41 egyn., Bécs 31. Prága 648.

Valuták: Font 980, frank 1225, svájci 41 fél, lira 990, dinár 260, dollár 217, osztrák 32 fél, magyar 28, szokol 635.

Zürich, augusztus 21. Zárlat: Berlin 10 0-a 127, Amsterdam 206 fél. Newyork 533, London 2390, Páris 2870 Milanó 2342, Prága 1602 fél, Budapest 0.0069 fél, Belgrád 655, Bukarest 240, Bécs 0.0075.

Budapest, augusztus 21. A csütörtöki magánforgalom: Magy. H. 590—595 Osztr. H. 190M194, Keresk. b. 1300—1325, Hazai b. 160—162, Angol-Magy. 48—49, Leszám. 82—84, Földhitel 280—285. Pesti Hazai 3800—3825, Borsod-Misk. 132. Viktória 235, Kőszén 3150, Beocsini 1080—1120, Drasche 215, Kohó 480, Fegyver 1430, Ganz-Danub. 3000—3050, Rima 120 Schlick 62, Cukoripar 2775—2800, Szalámi 550, Részvénysör 2300—2304, Pamut 250, Műtrágya 132, Ősterm. 230, Nasici 2425, Szlavónia 82—83, Ofa 550, Tröszt 144, Hazai fa 140, Délivasut 66—68, Mefter 284, Atlantika 28—29, Nova 158.

A TEVE

— REGÉNY — 42

Irta: LAKATOS LÁSZLÓ

Visszamentünk a lakásba. Ilona leesett egy karosszékbe, maga elé meredt, nem tudott sirni. Sokáig ült igy bénán és üveges szemekkel, az arca megöregedett és eltorzult. Azután fölkelt, szemét behunyta, karját kitárta. Én megértettem ezt a mozdulatot. Keres valakit, akinek a mellén kisirhatja magát. Valakit, akit szeret, akinek a mellén lehet sirni. Sokáig állt igy imbolyogva. És soha ember még árvább nem volt, mint ez a szegény nő itt, egyedül a lakásban egy rettenetes férjjel. Velem.

Hangosan sirni kezdtem. Nem Michaelis Gusztávot siratlam, hanem Michaelis Ilonát. Nem tudom, megértette-e ezt a zokogást, de azután mégis rám hanyatlott és hangosan zokogni kezdett ő is.

Nincs többé Michaelis Gusztáv. A szanatóriumban halt meg, hüdéstől, a szanatóriumban, ahová én juttattam be. Hát persze, nem lehetett áldás azon a helyen, ha egyszer én küldtem oda. És belepusztult abba a rettenetes esztendőbe, az irigyeivel való verekedésbe. Vége lett, mint egy akárkinek és milyen méltatlan vég, hiszen már egy év óta a földön, lesujtva és jóval a szive előtt, megbénult az akarata, a fantáziája, a tehetsége. Most elmulik emlék nélkül és nem fogja senki sem tudni, ki volt ő igazán. Senki, csak én. A többiek, azok beszélhetnek róla akármit. De én, én tudom, hogy ő rendkivüli ember volt, bübájos és nagyszerü valaki, mindenki között a legszebb, a legkülönb férfi. Ő volt — Michaelis Ilona apja és egy remekművel tette gazdagabbá azt a világot, amely sohasem értette meg őt igazán.

A gyászjelentésre rákerült az én nevem is és a temetésen az első sorban haladtam a koporsó után. A temetés. Igen, némelyek most mégis ráemlékeztek. Koszorúkat küldtek neki és fekete ruhákat öltöttek érte, a nyitott sirnál még fehér zsebkendőket is nyomtak a szemükhöz, emberek, akik nemrégen még azt akarták, hogy a rabkórházból temessék őt, aki ha elbukott is, de azért nagy ember volt. Most eljöttek, hogy bocsánatot kérjenek tőle. Csupa gazember! A nyitott sir szájánál is vallom, hogy gazemberek. Most megkövetik az áldozatukat, de alig, hogy kilépnek a temető kapuján és szomjasan az első cigarettára, bevetik magukat az autójukba, már ujra azon törik a fejüket, hogy kit pusztitsanak el. És milyen megjegyzések róla! Mintha csak hallanám.

— Szegény, — fogják mondani — az ember ne mondjon rosszat a halottakról, de szegény, nagy zsivány volt. Ezt meg kell mondani róla, kiméletlen ember volt és ha akarja kérem tudni, hát szélhámos is. Szegény, talán nem is tehetett róla, de annak született, szélhámosnak. Az Isten bocsássa meg nekünk is, neki is. Ő bizony meghalt és most senkit sem fog tudni becapni odaát, a másvilágon.

Alávaló népség, amelyik a halálon tul is gyülöl. És ha még legalább bátran tenné. De nem! Gyával és kegyeletet szavakat nyomat a koszoruszalagokra és azután saját maga gúnyosan mosolyog ugyan ezeken a szavakon. Már a temető kapujában mosolyogtak. Persze, mert most kijutottatok a kapun tulra. De ne féljetek! Valamikor ti is itt bent maradtok és akkor hazafelé menet a többi fog kibeszélni benneteket.

— Szegény, nagy lókötő volt. Kár érte.

(Folyt. köv.)

Bémer-téren
irodáknak, üzleteknek
vagy kisebb gyárüzemnek megfelelő
helyiség azonnalra kiadó.
Cim a kiadóban

Árverési hirdetmény

A helybeli orth. izr. hitközség a Zárda-u. 2. számu, valamint a Teleky-u. 29. és Kolozsvári-u. 40. számu helyiségekben gyakorolható tolltépő jogot 1924 szeptember 1-től számitott egy évre a hitközség tanácstermében **1924 augusztus 24-én, délután 5 órakor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja. Az árverési feltételek a hitközségi irodában megtudhatók.

Oradea-Mare, 1924 augusztus 21.

Nussbaum Sámuel,
elnök.

Veszünk
butorokat, szőnyegeket
teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kaszszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghivásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiségkereskedők Str. General Moşoiu (Mezey Mihály) utca 10

TÖREKVÉS ORSZÁGOS
Augusztus 24-én délután 5 órakor
USZÓ-VERSENYE
A FÉLIX-FÜRDŐ USZODÁJÁBAN

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV. Deák Ferenc-utca 14. szám

= Egyes szám ára 20 lei =

40 oldal színnyomásu képekkel

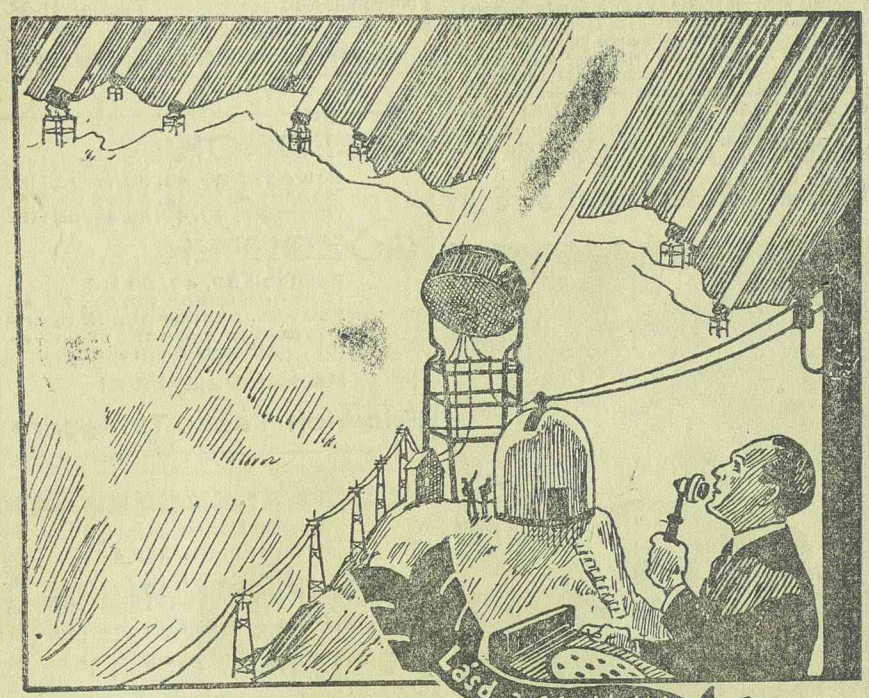

... Ezer erős fényszóró segítségével adják le a fényjeleket a Marsra ...

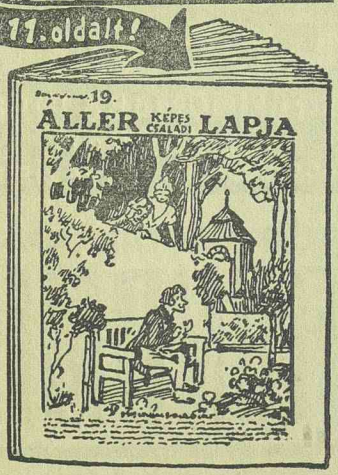

Lapunk holnapi száma a modern kor egyik legérdekesebb tudományos kérdésének, a Mars-lakókkal való telefonbeszélgetésnek problémáját tárgyalja gazdagon illusztrált kisebb cikk keretében. Hogyan volna lehetséges megvalósítani az emberiségnek ama régi hő vágyát, hogy érintkezésbe jusson a többi bolygókkal s főként a Marssal? Ez a kérdés különösen most aktuális, mert a Mars a Nap körül folytatott útjában az idén jut legközelebb a Földhöz s így a Mars-lakókkal való ismeretségünk megkötésének körülményei nagyon is kedvezőknek mondhatók. Az összeköttetésünk megteremtésére az úgynevezett fotofon használata látszik a legpraktikusabbnak. A fotofon tudvalevően olyan készülék, amely fénysugarakat alkalmaz telefondrótokul. Ezt a cikket mindenkinek el kell olvasnia! 40 oldalas nagy lapunk ezenkívül más tudományos problémákról is értekezik, szépirodalmi részében pedig nagyszerű magyar elbeszéléseket és külföldi regényeket hoz. Az egész lap csupa elevenség, friss erő és lüktetés.

Vegye meg tehát az

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJÁ-nak

holnap megjelenő 19. számát

a legközelebbi trafikban, könyv- vagy papírkereskedésben:

egész családja örömet fog találni benne!

Ma megjelent a 19. szám.

Kérje az elárusitójánál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Házasság

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét előkelő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház utca 16. Díjtalan felvilágosítás. Cégjelzéstelen levelezés Megbizások Romániából, Slovenskóból, Jugoszláviából, Magyarországból. 9

Oktatás

Zongora tanitást és gyakorlást vállalok. — Cim a kiadóba. 375

Okleveles tanitónő elemi és középiskolai tanulók tanitását elvállalja. Ajánlatokat „Falura is elmennék“ jeligére a kiadóba kér. 394

Zsidó okleveles tanttónét magas fizetéssel felvesz Rosenbergné, Pável-utca 18. 413

Ellátás

Középiskolai tanuló vagy magántisztviselő teljes ellátást kaphat. Antalné. — Pável-u. 20. 384H

Teljes ellátásra vállal Nagyváradon a város központjában zongorahasználattal intelligens izr urinő két, jobb házból való 10-12 éves leánykát. Berger Antalné Oradea-Mare str Gojdu 42 I. 381

LAKÁS

Kényelmes szép 2 szobás lakásom elcserélném 1 szobással a központban. Cim a kiadóban. 406

Alkalmazás

Tiszteséges, főzéshez is értő mindenes, háromtagu családnál azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóhivatalba. 335

Pestről érkezett perfect magyar-német gép- és gyorsirónő állást keres. — Rosenberg Körözs-utca 21. 409

Mindenest keres az izr. leányárvaház Strada Horia (Báthory-utca) 18. 410

Fiatal szobaleányt azonnalra keres dr Békefiné, Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6. 412

Suche intelligentes deutsches Fräulein mit gute Behandlung Dr Löblé, Calea Victoria (Kolozsvári-utca) 6. 414H

Adás-vétel

130 anyabirka, 40 sorjóürü, 80 bárány eladó. Cselhe József gazdasága Nagyszalonta. — Ugyanott 180 fm 7 kgr. mezei vasutisin 2 lóréval eladó. 419H

Borpince esetleg iparüzem céljára is átalakitható, a város központján kiadó. Cim a kiadóba. 418

Eladó ebédlő, háló uriszoba, garderob szekrény, állótükör, képek, hosszu zongora, fürdőkád kazánnal, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. sz., jobbra Szász. 286H

Friss töltésü románszentgyörgyi

HÉBE GYÓGYVIZ

(à la Carlsbad) **megérkezett.**

Kapható minden jobb füszer- és csemege üzletben. :: Biharmegyei kizárólagos főlerakat:

Horovitz József

cukorka áruháza, Oradea-Mare, Szinház-utca. Interurban telefon 269. Interurban telefon 269.

Eladó: Vasuti állomás mellett lakóház, gazdasági épületek, 26 hold prima földdel; nagy állomás mellett szép magánház, átadó 5 szobás lakással, kertel; Posta (Uri)-utcán két ház, átadó lakásokkal; Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utcán jó magánház átadó lakással; Templom-utcán magánház átadó lakással 260.000; átadó 2 szoba és bolthelyiség felszerelésel; vendéglői felszerelés három lokalitással még 4 és fél évi bérlettel; házak Bethlen-utcán 120.000, Gyár-utcán 300.000, Strada Ovoda-utcán 250.000 – 150.000.

Kerestetik: Két szőllő épülettel 300-300 ezer leiig, több ház 300 ezer lei körüli áron.

CSAPÓ, Str. Akadémia-u. 6. 3—6-ig

COCOLIVE

A LEGFINOMABB PIPERE-SZAPPAN

FŐRAKTÁR: COCOLIVE, KISINEU.

Sonnenfeld Adolf R.-T. Dobozgyára Tisztelettel hozzuk megrendelőink tudomására, hogy

dobozgyári üzemünk

szeptember első két hetében

átköltözés miatt szünetelni fog,

éppen azért kérjük **sürgős rendeléseiket okvetlenül még e hét folyamán hozzánk juttatni,** hogy azokat még átköltözés előtt lebonyolithassuk. Telefon: 11-08.

Kiváló tisztelettel:

Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság

MOTOROK

Szivógáz 30, 40, 50 és 70 HP.
Benzin 4, 10, 12, 14 és 16 HP.
Nyersolaj 20, 40, 45 és 55 HP.

GŐZGÉPEK

Félstabil 30, 40, 50 HP.
Compundstabil 50, 60, 70 és 250 HP., összes gépek gyárilag javitva azonnal szállithatók, kedvező ár mellett.

Kérjen árajánlatot!

Friedrich Testv. Timişoara

A berlini kisérleti intézet bizonyitványai szerint a

DELTA ÉPITŐRÉSZVÉNYTÁRSASÁG

az előirást **200%-kal** felülmuló szilárdságu

téglát gyárt,

cserepei

pedig épugy mint téglái, kiválóan

fagyállóak.

Iroda: Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul (Nagyplactér) 11/a.

RUNOMI-METALLUM

lószerszámveretek és fémárugyár

Brașov, Vasut-utca 37—39. sz.

Legszebb kivitelü réz, fém és nikkel lószerszámveretet szállit raktárról. Elsőrendü nyeregnemez minden méretben

---

Eladó kézimunka storok, függönyök, fehér szines és arany teritők, nagyón szép filé munkák, csipkék, betétek és motivok, kötött teritők, kicsik és nagyok diványpárna montirozatlan kicsi kelin teritők, szekrény csikok. Zzebkendők. leibhenek, álló lámpaernyő, szőnyegek, perzsa, szmirna és argaman. 23 m. finom rumburgi vászon. 12 személyes étkező szerviz és egy 6 személyes ezüst szerviz, goblein kép selyem horgolt dedikülök, selyem rojtos kendő kötött csipke. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 sz. jobbra **SZÁSZ.** 287H

40-es férficipők jó állapotban olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsvay-u.) 43., ajtó 3. 374

Kaszárnya-utca 8. számu ház 2 szobás átadható lakással eladó. 411

Ebédlő, háló, könyvszekrény, iróasztal, szoba növények eladók. Hodossy-utca 10-a. 401

Eladó kisebb magánház, kétszobás. Azonnal beköltözhető. Str. Hodosy 11. 417

Uj mahagóni hálóberendezés eladó. Str. Cuza Voda (Szacsvay u.) 59., háztulajdonosnál. 379

Egy jó karban levő pedálos cimbalom eladó. Értekezni dél alatt, Templomtér 7. szám. Ny

Lakatos-u. 3. számu ház szabad lakással eladó, valamint 150 holdas tagbirtok tanyai épületekkel és idei takarmányokkal azonnal haszonbérbe kiadó. — Dr Roxin, Bunyitay Liget-utca 6. 314H

Vitrinek — gyönyörü berakással, **Sároreter** mahagóni **eladók.** „ARDEAL“ (Uri-u.) főposta mellett. — Telefon 203.

10 HP benzinmotor asztalosipari gépek, transmissió stb. eladó. Bizám mérnök Nagyvárad, Báthory-utca 1. 397

Különfélék

Pénzkölcsönöket bármilyen fedezetre. Különbejáratu butorozott szobákat, lakásokat, üzlethelyiségeket, házakat mindenkor leggyorsabban közvetitünk Str. Ep. Pavel 5. 399

Őszi, téli női kosztümök, köpenyek, ruhák és férfi fehérnemüek 250—600 leig izlésesen készülnek a legegyszerübbtől a legdivatosabbig. Nilgesztelep 100-62 Schwartz-ház. 340

Fehérnemü varrónő fehérnemü varrást vállal házaknál is olcsón. Cim: Rotterné, Strada Cogalniceanu (Váradi Zsigmond-utca) 15. szám. 377

24% kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezettel, Adásveteli Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Értesités délután. 4

Harisnya stoppolást fehérnemü, és minden felsőruha javitást és varrást jutányos áron vállal Horváth Sándorné Huszár-utca 1. 389

Plissé és gouvré munkák nagyon olcsó árban készülnek. Strada Alexandrii (Teleki-utca) 22. sz. alatt, a kapuval szemben. Ny

---

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv.-Társ.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.